

Aastaaruanne 2016

Raamatukogu nimi: Haljala Vallaraamatukogu
Elanike arv (01.12.2015): 2501

1. Põhilised tegevussuunad

- Lugejate rahulolu-uuring
- Haljala kihelkond 775
- Töö lastega

2016. aastal oli eesmärgiks seatud Haljala Vallaraamatukogu uue arengukava koostamine. Arengukava sai küll valmis, raamatukogu nõukogu kiitis selle heaks, kuid pidevas selgusetuses, kas Haljalasse kerkib uus koolimaja; haldusreformi pinged ning paarilise leidmine vallale – viisid vallavanema otsusele, et praegu siiski pole mõtet arengukava volikogule kinnitamiseks esitada. Ootame selgust, milline saab olema tulevik haldusreformi lõppedes.

Märtsikuu jooksul toimus lugejate rahulolu-uuring. Uuringu ajal olid haiguslehel raamatukoguhoidjad nii Aasperest kui Varangult ning ankeetide jagamine ja vastajate leidmine jäi Haljala raamatukoguhoidja toimetada. Kuigi vastajate arvuga – 174 – võib ka rahule jääda, oleks tagasisidet soovinud veelgi enam. Siiski oli uuringust kasu ning vastu tulles vastajate soovile, muutsime pisut lahtiolekuaegu Aaspere ja Varangu raamatukogudes.

Kuna Haljala kihelkonnal täitus 775 aastat, toimusid sel teemal üritused raamatukogudes. Haljala raamatukogus toimus konverents, kus tutvustati uurimusi Haljala kihelkonna kohta. Kihelkonnapäeval juulis oli Haljala raamatukogu juhataja väljas raamatuletiga ning müüs kohaliku kooli almanahhe, aastaraamatuid, aga ka vanu raamatuid. Varangul toimus teemapäev „Juurte juurde“ ning Aasperes „Kodukandi ajalugu“.

Koostöö kohaliku kooliga toimus Haljala raamatukogul hästi, kuid lasteaiaga mitte nii väga. 2016. aastal muutus ka see aktiivsemaks, mitu lasteaiarühma tellis endale teemaürituse.

Merekultuuri aastale olid pühendatud üritusi ka Haljala raamatukogus - toimus kirjandus- ja muusikaõhtu „Meri eesti kirjanduses“, kus leidsid kajastamist nii mereluule kui -proosa, vaatasime eesti kunstnike meremaale ning merelaule rannikualadelt tutvustas Viivi Voorand. Ettelugemispäeva üritused, mis suunatud lastele, toimusid kahel päeval ning teemaks oli „Lugudega merele“. Lugesime jutte merest - meremeestest, mereröövlitest, mereelanikest ning meisterdasime mereteemalisi meeneid. Mereteemalised kirjandusväljapanekud olid lugejatele vaatamiseks Haljala ja Varangu raamatukogus.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

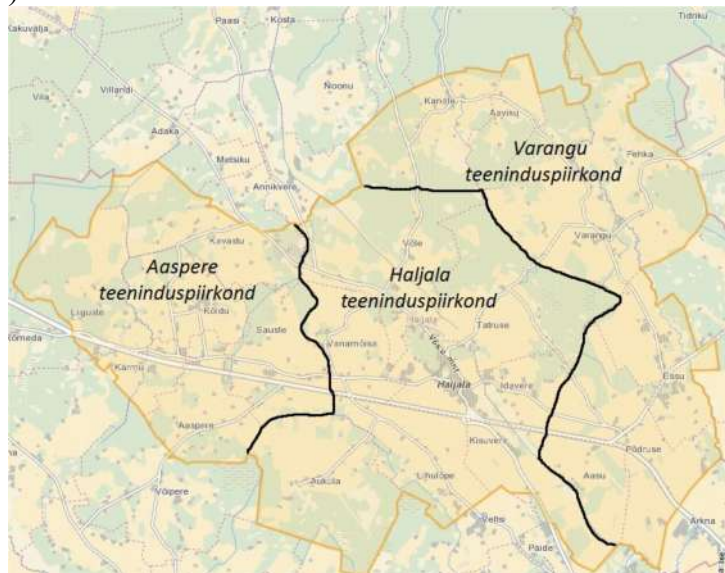
Haljala raamatukogu struktuur jäi 2016. aastal endiseks.

Haljala Vallaraamatukogu teeninduspiirkonnaks on Haljala valla haldusterritoorium, mis on jagatud struktuuriüksuste järgi kolmeks. Raamatukogu struktuurüksusteks on Aaspere haruraamatukogu ja Varangu haruraamatukogu. Varangu haruraamatukogul on teeninduspunkt Essu külas. Vallaraamatukogu tagab teeninduse ka Haljala Gümnaasiumi kooliraamatukogus.

Haljala piirkonna moodustavad – Haljala alevik ning Auküla, Idavere, Kisuvere, Lihulõpe, Tatruse, Vanamõisa ja Võle külad (1511 elanikku).

Aaspere piirkonna moodustavad – Aaspere, Kavastu, Kärmu, Kõldu, Liiguste ja Sauste külad (463 elanikku).

Varangu piirkonna moodustavad – Aasu, Aaviku, Essu, Kandle, Pehka, Põdruse ja Varangu külad (527 elanikku).

Lahtiolekuajad pisut muutusid. Kuna rahulolu-uuringust selgus, et Aasperes ja Varangul on lugejaid, kes pole rahul, et raamatukogu on avatud vaid kella 17.00-ni, mis ei anna võimalust peale tööd raamatukogu külastada, on nüüd ühel päeval avatud mõlemad raamatukogud 19.00-ni.

Raamatukogude arv vallas on piisav. Kindlasti on neid elanikke, kellel on liikumine keeruline, sest busside sõidugraafik ei ole sobiv või ei käi bussid üldse, kuid teeme koostööd kohaliku sotsiaaltöötajaga ning oleme teada andnud ka kohaliku infolehe kaudu, et probleemidest kindlasti meie raamatukoguhoidjaid teavitada, et kõik soovijad saaksid endale lugemisvara.

Raamatukogu nõukogu tegevus on korrapärane ning nõukogu liikmed avaldavad arvamust arengukava või eelarve koostamisel. Kõiki nõukogu liikmete ettepanekuid võtab raamatukogu alati arvesse.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	55 260	54 718	-1%
Personalikulu	26 723	28 968	8%
Komplekteerimiskulu	17 909	17 789	-1%
sh KOV-lt	13 441	13 304	-1%
sh riigilt	4 468	4 485	0%
Infotehnoloogiakulu	3 635	2 802	-23%
* Ürituste/näituste	800	1 000	25%

korraldamise kulu			
-------------------	--	--	--

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?) Projekti nimi	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
0	0	0	0

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Haljala Vallaraamatukogus töötavad kaks raamatukoguhoidjat ja juhataja. Seega jagavad kolm raamatukoguhoidjat end igaüks kahe raamatukogu vahel. Haljala Vallaraamatukogu juhataja on tööl Haljala raamatukogus kahel ja kooli raamatukogus kolmel päeval, Aaspere raamatukoguhoidja on tööl Aaspere raamatukogus kolmel ja Haljala raamatukogus kahel päeval, Varangu raamatukoguhoidja on tööl Varangu raamatukogus neljal ja Haljala raamatukogus ühel päeval.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest:

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
Soome kirjandus Arvo Iho. Elu ja looming	LVKRR	1
Raamatukogutöö tulemuste hindamine ja statistika.	LVKRR	2
„Tõest ja õigusest“ nii ja naa.	LVKRR	2
Tõsimängud ja mängustamine	LVKRR	1
Õppimisvõimaluste infootsingu toetamine	LVKRR	1
IKT vahendid ja võimalused	LVKRR	1
Korruptsiooni ennetamine kohalikus omavalitsuses	Haljala Vallavalitsus	1

Raamatukogud peavad olema võimalikult palju lugejate jaoks avatud ning koolitusele kuluvate finantside vähesuse tõttu peab olema õpipäevade osas väga valiv. Aja kokkuhoiu mõttes ootaks koolitajailt rohkem praktilisi nõuandeid, mitte nii pikki sissejuhatusi teemasse. Koolitusena võib ka ära märkida meie oma raamatukogu korraldatud õppereisi Ida-Virumaale, mille käigus külastasime raamatukogusid, muuseume ja vaatamisväärsusi.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: Haljala Vallaraamatukogu juhataja Maiga Parksepp esines Haljala valla kirjandushuvilistele kahel korral, ettekanneteks olid „Müstiline Ida-Virumaa“ ja „Mere kujutamine eesti lasteluules – 70ndatest tänapäevani“. Maiga Parksepp osales ka vabariiklikul infootsingu võistlusel eelvoorus, kus saavutas I koha; lõppvoorst osa võtta ei olnud võimalik.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Erialast haridust ei omanda hetkel ükski Haljala Vallaraamatukogu töötaja.

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Tunnustused ei ole sel aastal Haljala Vallaraamatukogu töötajatele osaks saanud.

2.4 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht.

Haljala raamatukogu asub Haljala rahvamajas ning ruum on heas korras. Tegelikult vajaks raamatukogu pisut lisaruumi, et paigutada paremini teavikuid. Ka näituste korraldamine ei ole praeguses olukorras eriti võimalik.

Varangu raamatukogu, mis asub Essus külakeskuses, vajab ühes toas sanitaarremondi. Välja oleks vaja vahetada nii valgustus kui mööbel.

Aaspere raamatukogu asub Aaspere Külaseltsi ruumides, mille eest Haljala Vallaraamatukogu maksab seltsile renti. Aaspere raamatukogu ruumid on rahuldavas korras, oleks vaja kõpitseda veidi aknaid ning välja vahetada nende tihendid. 18. jaanuaril 2016 paigaldas vallavalitsus raamatukokku õhksoojuspumba, mis aitab leevendada külmamuret.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Haljala raamatukogus on juurdepääs liikumispuuetega inimestele tagatud.

Varangu raamatukogu laenutuspunkti on tagatud juurdepääs kaldteega, Essus ligipääs puudub.

Aaspere raamatukogus on olemas kaldtee sisenemiseks.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kõigis Haljala valla raamatukogudes on internetiühendus ning kasutatakse raamatukoguprogrammi Urram. Haljala ja Varangu raamatukogu lugejaarvutites on tarkvara vananenud, Aaspere arvuti sai sel aastal uue vastu vahetatud.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Haljala Vallaraamatukogu eelarves teavikutele eraldatud summa jagame me vastavalt teenindavate arvule piirkonnas. Et Haljala raamatukogul on suurem teenindatavate arv, saab sinna tellitud ka mahukamaid ja kallimaid teavikuid, mis igapäevast kasutust ei leia ning harukogud saavad neid endale vajadusel viia.

Annetuste osakaal on komplekteerimisel väike. Lugejad soovivad annetada tavaliselt raamatuid, mis on raamatukogul juba olemas ning mis realselt kasutamist ei leia.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatute tellimine toimub koostöös Lääne-Virumaa Keskraamatukogu komplekteerimis-osakonnaga. Raamatute komplekteerimisel on põhimõte, et eesti kirjanduse paremik jõuaks lugejateni. Üldiselt teab iga raamatukoguhoidja oma lugejate eelistusi ning kirjanduse tellimisel lähtutaksegi nendest. Õpilaste puhul jälgime, et kohustuslik kirjandus ja uuem eesti lastekirjandus oleks võimalusel olemas. Raamatuid lisandus 2016. aastal Haljala Vallaraamatukokku 1165 eksemplari.

E-raamatutele nõudlust praegu pole. Tõenäoliselt saavad e-raamatute lugejad ise internetis hakkama.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika komplekteerimisel arvestame lugajate soovidega, kuid tellime ka nn kohustulikkude kirjandust ehk kultuuriajakirju täie teadmise juures, et meie maaraamatukogudes need kasutamist ei leia. Ajakirjad, millest huvitatakse, on pigem siiski naisteajakirjad ning seotud kodu ja tervisega.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei komplekteeri, Haljala raamatukogus on olemas Eesti filmiklassika DVD-d.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Kõigis kolmes raamatukogus toimus fondi korrastamine ning aegunud ja mittevajalike raamatute mahakandmine, kokku kustutati raamatukogudes 3578 kasutatud eksemplari. 2016. aasta lõpus toimus inventuur Aaspere raamatukogus, seal ei olnud möödunud kuue aasta jooksul praktiliselt tööd fondiga toimunud.

2017. aastal on plaan inventuur läbi viia ka Varangu raamatukogus.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenus

2016. aasta märtsis toimus lugejate rahulolu-uuring. Uuringu ajal olid haiguslehel raamatukoguhoidjad nii Aasperest kui Varangult ning ankeetide jagamine ja vastajate leidmine jäi Haljala raamatukoguhoidja toimetada. Kuigi vastajate arvuga võib ka rahule jääda, oleks tagasisidet soovinud veelgi enam. Siiski oli uuringust kasu ning vastu tulles vastajate soovile, muutsime pisut lahtiolekuaegu Aaspere ja Varangu raamatukogudes.

Küsitluses osales kokku 174 inimest: Haljala raamatukogule andsid hinnangu 135, Aaspere raamatukogule 18, Essu raamatukogule 14 ja Varangu raamatukogule 7 inimest. Küsimustele võis vastata nii paberil kui ka veebi teel. Enamjaolt olid vastajad naised – täpsemalt 125 naist ja 49 meest. Vanuselisel olid kõige aktiivsemad 7-18-aastased vastajad, keda oli täpselt 60. Teise suurema grupi, 52 vastajat, moodustasid 27-50-aastased.

54% vastajatest hindasid Haljala raamatukogu ruume väga heaks, 40% heaks, 1 vastaja leidis, et olukord on väga halb. Vastajad ka täpsustasid, mis neile meeldib või mitte. Raamatukogu ruume peetakse hubaseks ja pehme diivan, kus lugeda ja aega veeta saab, oli nii mõneski ankeedis välja toodud. Paar inimest leidsid, aga et ruum hakkab väikeseks jääma. Sellega nõustuvad ka raamatukoguhoidjad. Aaspere raamatukogu ruume hindavad väga heaks 16% vastajatest, 77% heaks ning rahuldavaks 5%. Essu raamatukogu ruumid said hinnangu väga hea 14% vastajatest, heaks ja rahuldavaks hindas 42% vastajaid. Varangu raamatukogu ruumide hinnangud jagunesid üsna võrdselt neljaks – väga heaks, heaks, rahuldavaks ja halvaks.

129 vastajat ehk 97% vastajatest on rahul Haljala raamatukogu lahtiolekuaegadega. Aaspere raamatukogu puhul jagunesid vastajad täpselt kaheks – 50% on rahul ja 50% mitte. Ette heideti, et raamatukogu on pidevalt kinni ja õhtul suletakse liiga vara. Samad pretensioonid esitati Essu raamatukogule - lahtiolekuaegade ei ole rahul 77% vastajatest. Varangu inimesed on leplikumad, sealsete lahtiolekuaegadega ei ole rahul 28% vastanutest. Et muuta raamatukoguteenus lugejatele kättesaadavamaks, on nüüd Aaspere raamatukogu avatud esmaspäeviti kell 11.00-19.00 ja Essu raamatukogu kolmapäeviti kell 11.00-19.00. Kuigi tööajad on inimestel väga erinevad, kes töötab kaheksani, kes kümneni, annab see üks pikem õhtu võimaluse lugejale, kes töötab kella 17-ni või 18-ni, et jõuda vajadusel raamatukogust läbi käia.

Raamatukoguhoidjate teenindust hindab 75% Haljala raamatukogu lugejatest väga heaks ja 21% heaks; neli inimest arvab, et see on rahuldav ning üks lugeja leiab, et teda teenindati raamatukogus halvasti. Aaspere raamatukogu teeninduse hinnangud: väga hea 33%, hea 39%, rahuldav 22% ja üks

lugeja arvab, et see on halb. Essu raamatukogu teeninduse hinnangud: väga hea 21%, hea 36%, rahuldav 29 % ja 2 lugejat arvab, et see on halb.

Raamatukogudes pakutava kirjanduse ja perioodikaga on lugejad enamjaolt rahul. Kõige enam toodi välja, et noortekirjandust võiks olla rohkem. See on tõepoolest nii, ka raamatukoguhoidjad ise sooviksid, et neil oleks noortele pakkuda laiemat valikut, kuid kahjuks sellist kirjandust lihtsalt napib.

Uurisime, kui paljud Haljala valla lugejad kasutavad andmebaasi Urram ning saime teada, et ega eriti ei kasutata küll. Paljud pole sellest midagi kuulnud ja on ka neid, kes soovivad raamatukoguhoidjaga otsesest kontakti. Ka andmebaasi tutvustavast koolitusest ei olda enamjaolt huvitatud.

Et Haljala Vallaraamatukogul on oma koduleht, on palju lugejad juba teadlikud. Paneme sinna üles ürituste info, uute raamatute info, aga ka muudatused lahtiolekuaegades, et lugejad ikka meie tegemistega kursis oleksid. Kui raamatukogus toimub üritus, saadakse sellest tavaliselt teada raamatukogu ükselt, raamatukogu kodulehelt või facebookist ja poe stendilt. Üks noormees vastas, et üritusest teadasaamiseks on kuulujutud.

Haljala raamatukogus toimub vastajate arvates üritusi piisavalt (81%), kaks lugejat leiavad, et neid on lausa liiga palju. Teiste raamatukogude ürituste arvuga rahul ei olda ja üks ole ka põhjust, sest Essus ja Aasperes oli selles osas tühimik. Meie, raamatukoguhoidjate mureks on hoopis see, kui toimub üritus, on osavõtjaid liiga vähe. Põhjuseid, miks üritustest osa ei võeta, ei ole palju – selleks on ajapuudus. Aga ka teised huvid. Ja see ongi arusaadav, inimene, kes käib tööl, õhtul kantseldab lapsi, ega tal polegi aega lugeda ja raamatukogus käia. Küsisime ka, millistest üritustest ollakse huvitatud ja kõige enam soovitakse kohtuda kuulsate kirjanikega.

Et olla kindel, et kõik vallakodanikud meie teenusest osa saavad, küsisime ka, kas teate kedagi, kes vajaks mingil põhjusel koduteenindust? Sellisi inimesi ei teata, ju on siis põhjust rahul olla.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Kõik kohaliku omavalitsuse dokumendid, mis on seadusega ette nähtud vallakodanikule teavitamiseks, on raamatukogudes nii paber kandjal kui internetis. Haljala Vallaraamatukogu kodulehelt on leitavad nii kohaliku kui riikliku tähtsusega ametlikud väljaanded. Raamatukogudes on võimalik kasutada paljundamise, printimise, skaneerimise teenust.

AIP-i kasutamine väheneb iga aastaga ja tegelikult kasutab seda võimalust keskmiselt üks inimene päevas, kel on isiklik arvuti remondis või printeril ootamatult kassett tühjaks saanud.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Miks ühes või teises raamatukogus on näitajad sellised nagu nad just on, ei ole vahel väga lihtsalt selgitatav. Nii Aaspere kui Varangu raamatukogu statistilised näitajad on sel aastal languses. Üheks põhjuseks võib pidada mõlema raamatukoguhoidja kahekuulist haiguslehte. Samas on nad mõlemad tegevad ka Haljala raamatukogus ning teenindavad ju lausa kolm päeva nädalast, kuid Haljala näitajad langenud ei ole. Võib ka arutleda, et rahvaarv väheneb ja see on üheks põhjuseks lugejate vähenemisele. Samas kui rahvastik vananeb ja põhilise lugejaskonna moodustavad eakamad inimesed, siis justkui peaks lugejate arv tõusma. Põhjusi võib ju otsida, kuid üks ikka kõige õigem ole peeglistse vaadata ja enda tegevust kriitiliselt hinnata.

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+/-)
Aaspere	110	78	-32
Haljala	570	591	+21
Varangu	106	103	-3
KOKKU	786	772	-14

Raamatu-kogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2015	Virtuaal-külast. 2016	Muutus (+/-)
Aaspere	1117	892	-225	0	0	0
Haljala	6128	7659	+1531	0	0	0
Varangu	2307	2148	-159	0	0	0
KOKKU	9552	10699	+1147	24554	40240	+15686

Raamatu-kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+/-)	Päringud 2015	Päringud 2016	Muutus (+/-)
Aaspere	2937	1716	-1221	4	4	0
Haljala	17963	18968	+1005	44	26	-18
Varangu	4389	4156	-233	14	13	-1
KOKKU	25289	24840	-449	62	43	-19

Infopäringud: Infopäringuid jääb järjest vähemaks, iseseisvad infootsingute oskused on paranenud ja ei vajata enam raamatukogu vahendust. Õpilased vajavad abi oma referaatide ja uurimistöde koostamisel, kuid on ka juhuseid, kui eakas lugeja soovib rahuldada uudishimu ning soovib materjali näiteks Mihkel Kunnuse ja tema naise teemal.

4.3 RVL teenindus

RVL teenindus toimub peamiselt valla oma raamatukogude vahel, kuid ka Lääne-Virumaa Keskraamatukogu ja Vihula valla raamatukogudega on tihedam koostöö. Eks sel on lihtne selgitus, need on meie valla naabrid ja raamatute toimetamist kõige lihtsam teostada. RVL teeninduse statistilised näitajad on allkirjutanu arvates küsitavad, sest kas see ikka on RVL, kui see toimub oma raamatukogu piires.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Haljala Vallaraamatukogu kogudesse lisandus sel aastal 239 lastele ja noortele mõeldud raamatut, Haljalasse 173, Aasperesse 34 ja Varangule 32. Ka laste- ja noortekirjanduse puhul eelistame kodumaist kirjandust, kuid populaarseid lasteraamatuid mujalt ei saa kuidagi tellimata jätta. Lasemaia lastekriminullid või koomiksilaadsed vähese tekstiga raamatud nagu „Ühe äpard päevik“ tagavad laste laenutuste stailised näitajad.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutus (+/-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+/-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+/-)
------	------------	------------	--------------	---------------	---------------	--------------	-------------	-------------	--------------

Aaspere	18	13	-5	198	140	-58	280	191	-89
Haljala	258	283	+25	2194	3628	+1434	6793	8533	+1740
Varangu	27	26	-1	704	658	-46	336	417	+81
KOKKU	303	322	+19	3096	4426	+1330	7409	9141	+1732

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Uusi laste- ja noorteraamatuid valla raamatukogudesse lisandub, oleks vaid lugejaid. Haljala valla koolilapsed, kes õpivad Haljala koolis, võtavad oma lektüüri peamiselt koolimajas asuvas raamatukogust. Nii veider, kui see ka ei tundu, ei viitsi alevi lapsed rahvamajas asuvasse raamatukogusse kõndida, ikkagi 500 meetrit. Et hajutada kahtlusi, kas nad laenutaksid raamatuid, kui need asuksid neile 500 meetrit lähemal, tassib raamatukogu juhataja raamatuid kooli ja seal nad tõepoolest ka laenutamist leiavad. Mitte küll kõik, kuid siiski.

Laenutamine elavneb ka siis, kui saab taas laiali jagatud uusi raamatuid tutvustavad voldikud. Need teeb raamatukogu juhataja Maiga Parksepp ise - koostab, prindib, voldib, jagab laiali. Ka raamatukogu järjehoidjad saab ise tehtud, neid on kahte sorti – ühed on 1. klassi lastele ja teised kõigile soovijatele. Nii järjehoidjatel kui voldikutel on ka raamatukogu rekvisiidid, et lapsed ikka teaksid lahtiolekuaegu ja telefoninumbreid.

2a. klassi lapsed kaasasin raamatunäituse korraldamise. Iga laps valis oma lemmikraamatu, mille juurde otsisime infot raamatu ja kirjaniku kohta, lisaks joonistas laps ka oma nägemuse raamatust. Tegijad olid ise väga uhked ja külastasid näitust tõenäoliselt kõige enam.

Kevadel, kui kool pidas õppeaasta lõpuaktust, sai sõna ka raamatukogu juhataja ning kinkis üheksale kõige enam Haljala valla raamatukogudes laenutavale lapsele tänukirja ja raamatu. Sellist tegu ei ole enne raamatukogu teinud ning see tekitas elavat ja positiivset vastukaja nii laste kui õpetajate hulgas.

Õpilastele toimuvad koolitused raamatukogu tutvustamiseks ja andmebaaside tutvustamiseks. Sel aastal alustas Maiga Parksepp ettevõtmist „Ega Urram koll ei ole“, et kõik 4. – 12. klasside õpilased saaksid ülevaate Urramist ning oskused andmebaasi kasutada. 62 last ja 12 täiskasvanut on juba koolitatud, selle tegevusega peab jätkama ka 2017. aastal.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Koostöö kooliga on väga tihe ning kirjanduslikud raamatukogutunnid ja üritused toimuvad pidevalt. Ürituse koht oleneb laste arvust, väiksemate gruppidega rahvaraamatukogus, suurematega koolis. Kirjanikke käis lastega kohtumas sel aastal vaid üks, Ilmar Tomusk. Eks raamatukogude finantsiline võimekus ole üsna kehv.

Sel aastal hakkasime tihedamat koostööd tegema ka kohaliku lasteaiaga. Kord kuus kolmapäevahommikuti toimub lasteaiarühmale jututuba, kus kõigepealt kuulavad lapsed lugusid ja siis meisterdame. Jututoa teema sõltub kas mõne lastekirjaniku või kalendri tähtpäevast.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

Haljala Vallaraamatukogu rahvusvahelisele areenile ei küündi. Valla raamatukogud teevad koostööd eelkõige kohalikul tasandil, toetades tegevuses üksteist ning olles seotud ka maakonna keskraamatukoguga.

Erinevaid üritusi ja ettevõtmisi toimus Haljala valla raamatukogudes 46 ning neil osales 891 vallakodanikku. Raamatukogud püüavad oma tegevuses pakkuda igale lugejagrupile midagi.

Haljala raamatukogul on tihe koostöö Haljala Gümnaasiumiga, kuna tagame seal raamatukoguteenuse ja korraldame suuremaid üritusi, mida oma raamatukogus pole võimalik teha. See hõlbustab ka oluliselt jõudmist lasteni, kelle jaoks raamatud ja raamatukogu pole enam väga olulisel kohal. Sel aastal hakkasime tihedamat koostööd tegema ka kohaliku lasteaiaga.

Väga olulisel kohal on eakas lugeja, nemad on meie raamatukogude kõige sagedasemad külalised. Haljalas toimib raamatukoguring, kus alalisi osalejaid 20 ringis. Kuna ringi üritused ei ole kinnised ning need toimuvad kogu kirjandushuvilisele vallarahvale, on üritustel osalejad rohkem. Mõnes lugejas ongi tekitanud kuulutusel olev sõna „kirjandusring“ teadmise, et üritused on kitsale ringile, seepärast enam infolehele ringi nime enam välja ei toogi.

Üritusi toimus Haljalas täiskasvanuile erinevaid:

- Reisimuljed Maltast (kirjandusringi liige Kalju Kivistik);
- teemaõhtu „Meri Eesti kirjanduses“ (luuletused, proosa, laulud Viiv Voorand, meremaalid);
- Ida-Virumaa müstilised paigad (Maiga Parksepp);
- Marko Kaldur „Salapärane Eesti“;
- Uurimused Haljalast (Haljala gümnaasiumiõpilaste tehtud uurimused);
- Kirjastus Canopus ja Tõnu Lember;
- Anneli Lamp „Igal oma saatus“ luulekogu esitlus ja kohtumine Toila kirjandusringiga;
- Elu Nepal (Anette Parksepp ajakirjanduslikust reisist Nepali);
- osalemine kohalikul Perepäeval käsitöötoaga;
- osalemine Haljala kihelkonnapäeval raamatumüügiletiga;
- jõulukombed kirjandusringi seltsis;
- traditsiooniline Haljala Valla Kirjandivõistlus ootas sel aastal ka täiskasvanuid kirjutajaid ning neid osales kolm;
- vastu tulles lugejate soovile organiseeris Haljala raamatukogu väljasõidu Ida-Virumaale, mille käigus külastasime Mustvee linna ja raamatukogu, sibulateed, Alatskivi Lossi jpm. Reis oli nii hariv ja edukas, et Haljalas bussist veel mitte väljuda jõudes nõuti juba uut.

Haljala raamatukogus oli 10 kirjanduslikku väljapanekut ning 5 näitust.

- Raamatutest juubilarid 2016
- Kevadfotod ja -luuletused „Õhus on tunda kevadet“
- Meremuinasjutud (kunstnike illustratsioonid lasteraamatutest)
- 2A soovitab

- Isadepäev (fotod, luuletused, ajalugu)

Oli ka 1 virtuaalnäitus Facebookis „Jõulud ja näärid vanadel postkaartidel“. Haljala Vallaraamatukogu koduleht ja facebooki-leht on lugejate seas populaarsed. Et järjest enam kasutab interneti-teenuseid ka vanem lugeja, peab raamatukogu suuremal määral panustama e-teenustesse. See vajab muidugi ka arvutimaailmas orienteeruvaid raamatukoguhoidjaid. Praegu on kogu Haljala Vallaraamatukogu „internetindus“ juhataja Maiga Parksepa toimetada. Teha võiks palju rohkem, kuid töökohustuste maht ei lase väga loominguine olla.

Aaspere raamatukogu ja Aaspere Külaselts teevad aktiivselt koostööd. Külaseltsis toimetas ettevõtlik noor inimene, kes korraldab raamatukoguhoidjaga koostöös üritusi. Neid oli 7, osales kokku 114 inimest.

1. Vastlapäev
2. Luule- ja lauluõhtu Tiiu Tagametsa ja Ruhti Tasujaga
3. Kodukandi ajalugu
4. Ettelugemispäev
5. Pannkoogiõhtu
6. Hingedepäeva tähistamine (Viivi Voorand, Pille Kalda, Tarmo Toomla merelauludega)
7. Mänguline aastalõpu koosviibimine

Aaspere raamatukogus oli kaks näitus, üks laste joonistustest ja teine kohaliku inimese Juta Järve heegeldustest.

Varangu raamatukogu peamine koostööpartner kohalikul tasandil on Varangu külaselts. Varangu raamatukogu laenutuspunkt asub seltsimajas ja kuna raamatukoguhoidja on ka maja perenaine, koordineerib seltsi tegevust ja kirjutab projekte, siis osad üritused ongi koostöös seltsiga. Üritustel oli osalejad 135.

1. Kirjandusõhtu „Kevadet avastades“ - Varangul
2. Kohtumine kirjanik Hinge Kaljundiga – Essus
3. Teemapäev „Juurte juurde“ - fotonäitus, vanade esemete ja käsitöönäitus (koostöös Varangu külaseltsiga)
4. Õunakoogikonkurss – õunasortide näitus(koostöös Varangu külaseltsiga)
5. Lauamängude turniir lastele – Varangul
6. Vaigukipsist külmkapimagnetite valmistamine – Essus
7. Jõulupärgade ja -kaunistuste valmistamine, advendiküünla süütamine – Varangul

Varangu raamatukogus oli uudistajatele 9 temaatilist väljapanekut.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Sel aastal toimusid Haljala raamatukogus nii individuaalkoolitused kui ka grupikoolitused kasutajatele. Individuaalkoolitusi soovivad täiskasvanud ning tavaliselt puudutavad need raamatukogude andmebaasi kasutamist või id-kaardi kasutamise võimalusi. Kuidas kasutada raamatukogu, saab tutvustada jooksvalt lugejatele kogu aeg ning neid hetki ei märkagi registreerida koolitusteks.

Grupikoolitused, mis on seotud arvuti kasutamisega, saavad toimuda tänu koostööle kooliga, kus lubatakse võimalusel kasutada arvutiklassi. Kuna täiskasvanutele sai 2015. aastal teha mitu Urrami-koolitust, kuid huviliste arv nii väikeses kohas piiratud, toimus seekord arvuti kasutamise nõuandetund. Soove ja küsimusi oli eakatel seinast seinast ning koolitus oli vajalik ning sai hea tagasiside. Ka noortele sai korraldatud 6 koolitust nime all „Ega Urram koll ei ole“. Selle käigus sai

tutvustatud andmebaasi, võimalusi selles toimetamiseks ning kõigile osalejatele sai tehtud ka kasutajakonto. Seda tööd sooviks veel 2017. aastal jätkata.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Haljala Vallaraamatukogu tutvustab end ja oma teenuseid üsna aktiivselt, selleks kasutame kõiki võimalusi. Meil on internetis raamatukogu personaalne koduleht <http://www.haljalaraamatukogu.ee/> ning ka konto facebookis <https://www.facebook.com/haljalarmtk/>. Ürituste info ilmub ka kohalikus ajalehes, kas siis eelteatena või juba kokkuvõttena. Ürituste plakatid kujundame ise ning need saab riputada poe, vallamaja, seltsimaja, rahvamaja, kooli teadetetahvlitele. Ja loomulikult nii väikeses kohas nagu Haljala vald kasutame vana head suusõnalist info levitamist, vahel ka helistamist, sest meie lugejad on meile üpris hästi teada.

Haljala Vallaraamatukogu juhataja Maiga Parksepp on ka kohaliku infolehe „Haljala Valla Sõnumid“ toimetaja ning küljendaja.

4.9 Andmebaasid.

Haljala Vallaraamatukogu kodulehe kaudu saavad lugejad otselengi järmistele andmebaasidele:

URRAM - Eesti raamatukogude ühiskataloog

Kodulugu - Eesti rahvaraamatukogude ühine koduloolise info talletamise süsteem

E-kataloog ESTER - Eesti suurimate rahva- ja teadusraamatukogude koondkataloog. (Tallinna ja Tartu kataloog)

RIKSWEB – raamatukogude elektronkataloog

ISE - Eesti artiklite andmebaas

ERB - Eesti rahvusbibliograafia andmebaas

BIE - bibliograafiline õiguslane andmebaas

DEA - digiteeritud Eesti ajalehed. Valik ajalehti aastatest 1821-1944 ja valik väliseesti ajalehti alates 1944. aastast.

DIGAR - Rahvusraamatukogu kasutajakeskkond, mis pakub juurdepääsu digitaalarhiivis talletatud väljaannetele. Nende hulgas e-raamatuid, ajalehti, ajakirju, kaarte, noote, fotosid, postkaarte, plakateid, illustratsioone, audioraamatuid ning muusikafaile

DOAJ - Directory of Open Access Journals vahendab erinevates keeltes teadusajakirju, mille artiklite täistekstid on vabalt kasutatavad. Andmebaas sisaldab 6320 ajakirja ning 542 599 teadusartiklit.

DSpace - Tartu Ülikooli digikogu, sisaldab väitekirju, haruldasi eesti- ja võõrkeelseid trükiseid, fotosid, käsikirju

E- Ait - Tallinna Ülikooli digikogu, väitekirjad, õppematerjalid, artiklid ning raamatukogus leiduvad haruldused

TTÜR digikogu - Tallinna Tehnikaülikooli digikogu, sisaldab väitekirju, e-õppematerjale ning muid väljaandeid

EMS - eesti märksõnastik - kõiki ainevaldkondi hõlmav tesauruse struktuuriga märksõnastik raamatute jm. teavikute eestikeelseks märksõnastamiseks ja infootsinguks.

5. 2017 aasta tegevused

2017. aastal jätkame lugejate koolitamisega, raamatute aktiivse tutvustamisega, laste lugema meelitamisega. Haljala Vallaraamatukogu teeb kõik, et vallakodanikele oleks tagatud kaasaegne teenus. Raamatukogu juhatajana leian, et liiga kergelt annavad raamatukogud kirjanduse tutvustamisel alla ja teevad kõikvõimalikke projektipäevi, mis raamatukoguga nagu otseselt seotud polegi. Kurb on kuulda, kui raamatukogus töötaval inimesel pole aega raamatuid lugeda, sest ta peab kirjutama projekte või leiab, et keda see kirjandusüritus ikka huvitab. Loodan, et kirjandust

tundvad ja internetiinfos orienteeruvad raamatukoguhoidjad ning lugemisvara väärtustavad raamatukogud jäävad veel mõneks ajaks ikka püsima.

Direktor/juhataja
Allkiri Maiga Parksepp

LISA 1

Personali koolitus (siia ainult arvud)

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituskulud eelarves	Koolituseks kulutatud
Haljala	7	37	300	300

LISA 2

Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused

Haljala Vallaraamatukogu juhataja Maiga Parksepp esines Haljala valla kirjandushuvilistele kahel korral, ettekanded olid „Müstiline Ida-Virumaa“ ja „Mere kujutamine eesti lasteluules – 70ndatest tänapäevani“. Maiga Parksepp osales ka vabariiklikul infootsingu võistlusel eelvoorus, kus saavutas I koha; lõppvoorust osa võtta ei olnud võimalik.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)

LISA 4

Laste- ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Haljala	Midagi kriminaalset on õhus (3. kl)	24
	Emakeel ja eesti keel (emakeelepäev lasteaed)	20
	Jussikese juhtumised (1. kl)	18
	Henno Käo viguriga maailm (2. kl)	16
	Astrid Lindgren ja tema raamatud (algkl.)	15
	Tere tulemast raamatute maailma! (1. kl)	14+15
	Mis teatmeteosed? (infootsivõistlus 3. kl)	15
	Infootsinguvõistlus Urramist (5.-9. kl)	18
	Kohtumine kirjanikuga – Ilmar Tomusk	89
	Sõbrakaardikontor	14
	Kirjandusviktoriin 1.-3. klassi õpilastele	18
	Ettelugemispäev „Lugudega merele“	7+3
	Sügis raamatutes (lasteaed)	10
	Kevade-asjad enne ja nüüd (4. kl)	20
	Põhjamaade muinasjutuhommikud	20+15
	Advendijutud- ja meisterdamine (lasteaed)	12

	Lumememmede uued ja vanad jutud (lasteaed)	6
Varangu	Lauamängude turniir	4
	Vaigukipsist külmpapimagnetite valmistamine	4